

huidbloedingen, zonder aantoonbare afwijkingen in het bloed, den bloedings- en den stollingstijd, doch met meestal positieve stuwingsproef. Er is weinig neiging tot bloeding na contusie of inwendige- of slijmvliesbloedingen. Bijna steeds komen acute of chronische polyarthritiden bij de lijdenden of hun families voor.

J. ELAM. *Vinesthene anaesthesia in general practice.* — Toevoeging van vinstheen aan lachgas-zuurstofmengsel maakt diepere narcose mogelijk zonder gevaar voor zuurstofgebrek, waardoor ook de niet-specialist met eenvoudige toestellen gasnarcose van voldoende diepte veilig kan toedienen. Ook mengsels van vinstheen met aether vinden toepassing voor langere en diepe bedwelming.

TH. MOORE. *Renal calculi following alkali therapy.* — Gevallen van niersteen na onoordeelkundig gebruik van alcaliën bij maagklachten.

R. E. SMITH. *Paralysis of the deltoid after injection of serum and after blood-transfusions.* — Twee gevallen van verlamming van een armplexus, één na roodvonkserum en één na bloedtransfusie.

A. B. BERTWISTLE. *Intra-uterine amputation.* — Aangeboren ontbreken van de hand beneden het carpo-metacarpale gewricht, toegeschreven aan foetale amputatie op grond van het Röntgenbeeld en den toestand van de huid.

E. N. SNOWDEN. *Prevention of war-psychoneurosis in soldiers.* — Schema voor het tijdig herkennen en behandelen van neurotische verschijnselen door emotionele overbelasting in oorlogsdienst, waarbij wordt gewezen op het belang van een oefeningsperiode vóór het terugzenden naar de troep.

J. PINKHOF.

BRIEF UIT DEN VREEMDE.

HET ZESDE PACIFIC SCIENCE CONGRESS.

Tusschen 24 Juli en 12 Augustus vond in Berkeley, Stanford en San Francisco (Californië) het zesde Pacific Science Congress plaats. Het eerste werd als Pan-Pacific Science Congress in 1920 in Honolulu gehouden en daarna volgden Melbourne-Sidney, Tokio, Batavia-Bandoeng en Victoria-Vancouver. Het zesde congres stond onder de auspiciën van de National Research Council. Voorzitter was CHARLES B. LIPMAN, hoogleeraar in plantenphysiologie en dean van de „graduate division” der Universiteit van Californië te Berkeley. Naast de talrijke onderwerpen met betrekking tot geophysica en geologie, oceanographie, biologie van de zee en visscherij, climatologie en anthropologie, was dit maal — de voorzitter legde er nadruk op — een zeer belangrijke plaats aan de medische wetenschappen toebedeeld. Men had de stof in drie secties ondergebracht, die der epidemiologie, arbeidshygiëne en voeding.

De medische afdeling vergaderde in het Life Science Building, een der vele uit het witte graniet der Sierras opgetrokken gebouwen, die zich op het golvende terrein van den University-Campus bevinden, te midden van een ongekende weelde aan inheemsche en exotische boomen, heesters en bloemen.

Ik bepaalde mijn aandacht tot de voordrachten over epidemiologie. De behandelde onderwerpen waren ingedeeld in drie symposia. Het eerste hield zich bezig met geographische en climatologische factoren met betrekking tot epidemische ziekten in de landen van de Pacific. Het tweede behandelde de belangrijkste besmettelijke ziekten in deze gebieden en hun verbreiding (pest, gele koorts, lepra, dysenterie, cholera, neurotrope virusziekten van mensch en dier, trachoom, voedselvergiftiging en schimmelziekten). Het derde omvatte ziekten, die van dieren op den mensch overgaan, waarbij een onderscheid was gemaakt tusschen „animal borne diseases” en „insect borne diseases”.

Het is niet louter toeval, dat aan deze laatste onderwerpen een zoo ruime plaats was gegeven. Immers K. F. MEYER, de voorzitter van de geheele sectie, hoogleeraar aan de medische faculteit in Berkeley en directeur van de bekende HOOPER Foundation for Medical Research in San Francisco, is geruimen tijd in Zuid-Amerika medewerker geweest van Sir ARNOLD THEILER en, evenals hij, Zwitsersch dierenarts. Van niet minder invloed zal het zijn geweest, dat in dit deel der Vereenigde Staten een

aantal inheemsche dierenziekten gevaarlijk is gebleken voor den mensch (psittacosis, tularaemie, encephalo-myelitis der paarden, rickettsioses, en andere). Ook de vergelijkende studie der bij mensch en dier gelijktijdig voorkomende, niet contagieuze infecties heeft er veel beoefening gevonden (coccidioiditis, voedselvergiftigingen, en andere). Het zijn juist deze ziekten, waartoe ook te rekenen zijn brucellosis, leptospirosis en bartonellosis, die sinds jaar en dag de onderzoekers van de HOOPER Foundation hebben bezig gehouden.

In Berkeley legt nog een tweede instituut zich toe op de bestudeering der menschenziekten van dierlijken oorsprong. Het is de Division of Veterinary Science van het Department of Agriculture van de Universiteit (hoogleraren C. M. HARING en J. TRAUM). Tenslotte is in de University of California nog als afzonderlijke afdeling ondergebracht de Group of Comparative Pathology, bestuurd door een commissie waarin artsen, dierenartsen, biologen en physiologen zitting hebben en die studenten in de geneeskunde in de gelegenheid stelt studie te maken en proefschriften te bewerken op het gebied van de vergelijkende geneeskunde.

Het is niet mogelijk hier een eenigermate volledig overzicht te geven van de 172 voordrachten, die in de sectie voor epidemiologie werden gehouden. Ik zal met enkele grepen volstaan.

SAPERO (Panama) had becijferd, dat in N. Amerika jaarlijks ongeveer tien miljoen personen door *Entamoeba histolytica* worden geïnfecteerd. Hij kon echter geen duidelijke aanwijzingen vinden voor het gevaar van de parasietendragers.

Bij gezonde individuen vond KESSEL (Los Angeles) *E. histolytica* in 3.3 pCt., *Shigella* (FLEXNER of SONNE) in 3 pCt.

Vibrio El Tor zou, volgens TAKIDA-JUNKICHI (Tokio) in een bepaald milieu een zeer pathogeen ectotoxine vormen.

Behandeling van cholera met cholera-phaag had PARISCHA (Calcutta) meer bevrediging gegeven dan die met chemische therapeutica.

OHARA (Japan) had merkwaardige mededeelingen over de Yato-Byo, een reeds sinds 1837 bekende ziekte, die identiek zou zijn met tularaemie.

SAUREZ (Ecuador) vroeg belangstelling voor het vraagstuk der bacillendragers bij pest. Hij had bij ongeveer 18 pCt. van gezonde personen, die in contact waren geweest met lijdens aan longpest, pestbacillen in de pharynx gevonden.

AYCOCK (Boston) meende aanwijzingen te hebben voor de beteekenis van endocrine factoren voor het ontstaan van poliomyelitis.

Terwijl men sinds 1919 in Californië encephalitis van het VON ECONOMO-type kent, en sedert 1937 het aantal lijdens aan encephalitis door St. Louis-virus snel is toegenomen, vond Miss HOWITT (San Francisco) in 1938 en 1939 bovendien gevallen, veroorzaakt door den Westelijken stam van het encephalomyelitisvirus der paarden (WYNNS, San Francisco). Uit de hersenen van 8 aan encephalitis gestorven personen kweekte FEEMSTER (Boston) den Oostelijken stam van het virus der equine encephalo-myelitis. Dezelfde stam werd ook door FOTHERGILL tijdens een epizootie onder paarden geïsoleerd bij menschen; 65 pCt. hunner waren gestorven.

Bij de vermenigvuldiging van het rabies-virus in kippenembryonen zag DAWSON (Nashville) een zeer groot aantal lichaampjes van NEGRI in de neuronen der retina, het centrale zenuwstelsel en de perifere ganglia dezer embryonen.

Een reeks mededeelingen over brucellose in Venezuela en Argentinië werd gedaan door MOLINELLI en zijn medewerkers (Buenos Aires). Zij komt daar het meest voor als beroepsziekte en is daarom sinds 1932 in de wet opgenomen. Schrijver dezes gaf een overzicht van pathogenese en epidemiologie der BANG-infectie in Nederland.

Onder 104 lijdens aan de ziekte van WEIL vonden DAVIDSON en SMITH (Edinburgh) niet minder dan 98 „fish workers”. ESSEVELD (Medan) zocht bij 3000 dieren naar de aanwezigheid van Leptospiren en vond bij ruim 30 pCt. der katten met een gewicht van meer dan 2 KG., *L. Batavae* en bij ruim 25 pCt. *L. Javanica*. Als beroepsziekte zag JOHNSON in Australië leptospirose bij suikerrietsnijders, melkveeboeren, slachthuispersoneel en rioolwerkers.

Naast papegaaien, parkieten, canaries en een vinkensoort, kunnen stormvogels (Faröer-eilanden) reservoir voor het psittacosevirus zijn. In Australië is ook de duif besmet bevonden (gevaar voor overbrengen door postduiven!).

Bij het onderzoek der voedselvergiftigingen bleek meer en meer de beteekenis van de enterotoxine-vormende staphylococci. ROBERTS (Hamilton) nam drie maal een massavergiftiging waar (150 personen), telkens veroorzaakt door het gebruik van roomgebakjes. Hij kweekte uit de neus-keelholte en van een huidaan-doening bij de bakkers, die het voedsel hadden bereid, dezelfde staphylococci.

De onderzoekingen van SOMMER (San Francisco) toonden aan, dat de ernstige schaaldiervergiftiging, aan de Pacific-kust, veroorzaakt wordt door een in het plancton zich bevindende flagellaat.

In een overzicht van de vlektyphusgroep sprak FELIX (Londen) zich nogmaals uit over het genetisch verband tusschen Rickettsia en den Proteus X-bacil, en ANIGSTEIN (Warschau), die in Malaya 76 stammen van tropical typhus in vitro kweekte, meende daarin stadia te hebben gezien van een transformatie der parasitaire Rickettsia tot den saprophytischen Proteus X. COX (Hamilton) cultiveerde Rickettsia in den dooierzak van het bevruchte kippenei.

KOUWENAAR en WOLFF (Medan) deden mededeelingen over mijtekoorts, shop- en scrubtyphus op Sumatra.

DERRICK en BURNET zoeken het virusreservoir voor de Australische „Q-fever“ bij buidel- en knaagdieren.

Rhesus-ape, gebeten door de zandvlieg, Phlebotomus verrucarum, bleken geïnfecteerd door Bartonella bacilliformis, die de verruga peruvianum veroorzaakt (HERTIG, Peru). De gevaarlijke coccidioidomycosis (desert fever) komt vooral voor in het droge jaargetijde en ontstaat na het inademen van stof met chlamydosporen van de schimmel (DICKSON, San Francisco).

KESSEL (Los Angeles) bezorgde Macacus rhesus een doodelijk verloopende infectie, met zenuwverschijnselen, door Torula histolytica, afkomstig uit het centrale zenuwstelsel van den mensch.

Omtrent den aard der smetstof van het trachoom bestaat nog geen gevestigde meening. THYGESON (New York) pleitte voor de virustheorie, BUSACCA (Brazilië) hing de Rickettsiatheorie aan en CUNOD en NATAF (Tunis) vonden, dat het micro-organisme wel een zekere gelijkenis heeft met Rickettsia, maar overigens meer verwant is met dat van het lymphogranuloom. WIBAUT (Amsterdam) berichtte over den chronischen vorm van het trachoom, dat geheerscht heeft onder het Joodsche bevolkingsdeel der hoofdstad.

In Noorwegen is in de laatste 80 jaren de lepra verminderd van 3000 tot 90 gevallen (LIE, Bergen). Op grond van waarnemingen met een intradermale reactie, acht ROTBERG (Brazilië) lepra een zeer besmettelijke ziekte. Door het ontstaan van een „immuno-allergic condition“ zouden echter bijna alle geïnfecteerde individuen gezond blijven. Proeven met rattenlepra hebben BADGER 'Honolulu' getoond, dat gebrek aan vitamine B₁ ratten veel gevoeliger voor lepra maakt.

Met dezen greep uit de behandelde onderwerpen mag worden volstaan, om een indruk te geven van den rijkdom en verscheidenheid van de behandelde stof.

Aan officiële ontvangsten van de congressisten werd niet veel gedaan - en zij vonden dan nog bijna alle plaats op het terrein van de Golden Gate Fair, dus waren alleen tegen den entreeprijs van een halve dollar toegankelijk.

Het wetenschappelijke gedeelte van het zesde Pacific Science Congress is, althans wat de medische sectie betreft, geslaagd te noemen. Zeer vele landen waren vertegenwoordigd. Uit Nederland waren aanwezig de hoogleeraren BROUWER, CLAY, LAM en VENING MEINESZ en dr. LEK. De medische sectie werd alleen door dr. VAN DER WALLE en ondergeteekende bezocht. De eerste maakte zich verdienstelijk door de Nederlandsche- en Ned. Indische inzendingen voor te dragen.

De volledige afwezigheid van vertegenwoordigers uit ons Indië op dit congres van de Pacific wekte verwondering.

Het aantal deelnemers bedroeg ongeveer 450.

Het zevende Pacific Science Congress hoopt men over 4 jaren op de Philippijnen te houden.

November 1939.

J. VAN DER HOEDEN.